

Standardi 1.6

Toiminnan ulkoistaminen

Määräykset ja ohjeet

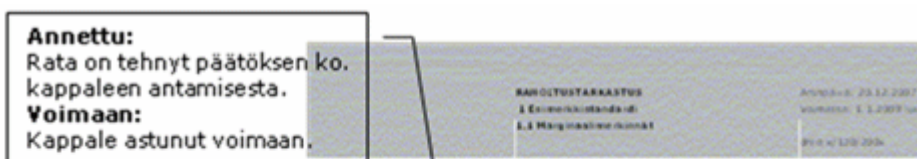

RAHOITUSTARKASTUS
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISION

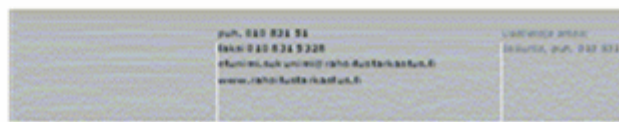
Miten luetaan standardia

Standardi on aihealueittainen määräysten ja ohjeiden kokonaisuus, joka velvoittaa tai ohjaa valvottavia ja muita rahoitusmarkkinoilla toimivia, osoittaa valvojan tavoitteena olevan laatutason ja näkemyksen hyvästä menettelytavasta sekä perustelee sääntelyä.

Standardin jokaisella kappaleella on oma marginaalimerkintänsä:

- **Normi:** Viittaus voimassa olevaan lain tai asetuksen säännökseen.
- **Sitova:** Ratan määräksenantovaltuutensa nojalla antama velvoittava määräys valvottavalle tai muulle rahoitusmarkkinoilla toimivalle.
- **Suositus:** Ratan suositusluonteinen toimintaohje valvottavalle tai muulle rahoitusmarkkinoilla toimivalle.
- **Soveltamisohje/-esimerkki:** Normiin, Sitovaan tai Suositukseen liittyvä käytännön soveltamisohje tai – esimerkki. Viittaus Ratan standardiin tai standardin osaan. Katso viereinen esimerkki.
- **Perustelu:** Avaa sääntelyn ja säännösten tarkoitusta, tavoitteita ja taustaa.

Oheinen kuva on vain näyte standardista

SISÄLLYSLUETTELO

1	Soveltaminen	4
2	Tavoitteet	6
3	Kansainvälinen viitekehys	7
4	Normiperusta	8
5	Ulkoistamisen keskeiset periaatteet	10
5.1	Ulkoistaminen ja toiminnon merkittävyys	10
5.2	Valvottavan vastuu ulkoistetusta toiminnosta	11
5.3	Ulkoistamiseen liittyvien riskien hallinta	12
5.4	Viranomaisvalvonnan turvaaminen	13
6	Eräiden toimintojen ulkoistamiseen liittyviä edellytyksiä	15
6.1	Toimiluvanvaraisen toiminnan ulkoistaminen	15
6.2	Rahastoyhtiön toimintojen ulkoistaminen	16
6.3	Sijoituspalvelun tarjoaminen sidonnaisasiamiehen välityksellä	17
6.4	Omaisuuksien ulkoistaminen Euroopan talousalueen ulkopuolelle	18
7	Merkittävän toiminnon ulkoistamisesta laadittava sopimus	19
8	Raportointi Rahoitustarkastukselle	21
9	Määritelmä	22
10	Lisätiedot	23
11	Kumotut standardit ja kannanotot	24

1

SOVELTAMINEN

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007*

(1) Tässä standardissa esitetään valvottavan toiminnan ulkoistamisen keskeiset periaatteet.

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007*

(2) Ulkoistamisella tarkoitetaan valvottavan toimintaan liittyvää järjestelyä, jonka perusteella muu palvelun tarjoaja tuottaa valvottavalle toiminnon tai palvelun, jonka tämä olisi muuten itse suorittanut.

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11..2007*

(3) Standardia sovelletaan seuraaviin Rahoitustarkastuksesta annetun lain (587/2003) 5 §:ssä tarkoitettuihin valvottaviin:

- luottolaitokset
- sijoituspalveluyritykset
- rahastoyhtiöt
- arvopaperipörssit.

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007*

(4) Standardissa käytetään yleisnimitystä "valvottava" kaikista edellä kappaleessa (3) tarkoitetuista yhteisöistä, ellei erikseen muuta todeta.

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007*

(5) Standardin luvun 5 kappaleet (9), (10), (11) ja (12) ovat sitovia määräyksiä siltä osin, kun kyse on sijoituspalvelujen tarjoamisesta. Valvottavan muun toiminnan osalta Rahoitustarkastus on antanut mainitut kappaleet suosituksena.

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007*

(6) Rahoitustarkastus suosittaa, että kaikki muutkin kuin edellä kappaleessa (3) mainitut Rahoitustarkastuksen valvottavat noudattavat tämän standardin periaatteita toimintaa ulkoistaessaan.

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11..2007*

(7) Jos ulkoistettua toimintaa hoitava taho kuuluu valvottavan kanssa samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai osuuspankkien yhteenliittymään, standardissa esitetyjä periaatteita tulee noudattaa soveltuvin osin.

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(8) Valvottavan on toimintaansa ulkoistaessaan otettava huomioon myös periaatteet, jotka on esitetty seuraavissa Rahoitustarkastuksen määräyskokoelmaan kuuluvissa standardeissa:

- Corporate governance (hallintokulttuuri) ja liiketoiminta -pääjakson standardissa 1.3 "Luotettava hallinto ja toiminnan järjestäminen".
- Menettelytavat -pääjakson standardissa 2.4. "Asiakkaan tunnistaminen ja tunteminen, rahoitusjärjestelmän ja markkinoiden väärinkäytösten ehkäiseminen".
- Vakavaraisuus ja riskienhallinta -pääjakson standardissa 4.1 "Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen".

2 TAVOITTEET

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(1) Ulkoistaminen on rahoitusmarkkinalainsäädännössä säädelty tapa järjestää valvottavan toimintaa. Ulkoistamalla valvottava voi pyrkiä lisäämään toimintansa tehokkuutta ja joustavuutta sekä kilpailukykyä.

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(2) Standardin tavoitteena on, että ulkoistaminen ei vaaranna valvottavan toimiluvalla asetettuja edellytyksiä ja että valvottavan toiminta myös ulkoistetuilta osin on järjestetty siten, että siinä noudatetaan laissa ja Rahoitustarkastuksen standardeissa sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnalle asetettuja vaatimuksia.

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(3) Tavoitteena on myös varmistaa, että toiminnan ulkoistaminen ei heikennä valvottavan johdon edellytyksiä ohjata ja valvoa toimintaa eikä valvottavan johdon mahdollisuutta muodostaa kokonaiskuvaa valvottavan riskeistä. Valvottavalla on oltava mahdollisuudet ja kyky hallita riskejä ulkoistamisesta huolimatta.

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(4) Standardilla pyritään varmistamaan, että Rahoitustarkastuksen mahdollisuudet valvoa ja tarkastaa valvottavien toimintaa eivät heikkene ulkoistamisen johdosta.

3

KANSAINVÄLINEN VIITEKEHYS

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007*

(1) IOSCO (International Organization of Securities Commissions) julkaisi helmikuussa 2005 suosituksen Principles on Outsourcing of Financial Services for Market Intermediaries, jossa korostetaan erityisesti informaatioteknisiä turvallisuusnäkökohtia sekä ulkoistamiseen liittyvää keskittymisriskiä.

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007*

(2) Baselin pankkivalvontakomitean yhteydessä toimiva Joint Forum julkaisi helmikuussa 2005 suosituksen Outsourcing in Financial Services. Joint Forumin laatimissa yleisissä ulkoistamista koskevissa periaatteissa korostetaan erityisesti sitä, että valvottavalla tulee olla kattava ja selkeä ulkoistamisstrategia. Järjestäessään riskienhallintaansa ja laatiessaan jatkuvuussuunnitelmia valvottavan on otettava huomioon ulkoistamisesta johtuvat erityisvaatimukset.

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007*

(3) Euroopan pankkivalvojien komitea (Committee of European Banking Supervisors, CEBS) antoi ulkoistamista koskevan ohjeistuksen (Guidelines on outsourcing) marraskuussa 2006. Ohjeistus on pyritty laatimaan yhdenmukaiseksi rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin (MiFID) ulkoistamissäännösten kanssa.

4

NORMIPERUSTA

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11..2007

(1) Ulkoistamista koskevassa kansallisessa sääntelyssä on otettu huomioon seuraavat direktiivit:

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY (32004L0039) rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta; EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1-44
- Euroopan komission direktiivi 2006/73/EY (32006R1287) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta; EUVL L 241, 2.9.2006, s. 26-58
- EU:n neuvoston direktiivi 85/611/ETY arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (31985L0611), EYVL N:o L 375, 31.12.1985, s. 3-18.

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11..2007

(2) Ulkoistamista koskevaa sääntelyä sisältyy seuraaviin kansallisiin säännöksiin:

- luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007, jäljempänä myös LLL) 16a §, 36a §, 36 b § ja 49 §:n 2 momentti
- sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (922/2007, jäljempänä myös SipaL) 11 § ja 29–32 §
- sijoitusrahastolain (48/1999, jäljempänä myös SRL) 4b §, 26a §, 26b § ja 30a §:n 2 momentti
- arvopaperimarkkinalain (495/1989, jäljempänä myös AML) 3 luvun 24 §.

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(3) Rahoitustarkastuksen ulkoistamista koskevat määräykset perustuvat seuraaviin säännöksiin:

- luottolaitostoinnasta annetun lain 2 §:n 5 momentti ja 36a §:n 6 momentti
- sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 30 §:n 3 momentti
- sijoitusrahastolain 5 §:n 5 momentti
- arvopaperimarkkinalain 3 luvun 24 §:n 8 momentti.

5

ULKOISTAMISEN KESKEISET PERIAATTEET

5.1 Ulkoistaminen ja toiminnon merkittävyys

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2006

(1) Luottolaitos ja rahastoyhtiö voivat harjoittaa liiketoimintaansa asiamiehen välityksellä tai muuten ulkoistaa liiketoimintansa kannalta merkittäviä toimintojaan, jos se ei haittaa luottolaitoksen/rahastoyhtiön riskien hallintaa, sisäistä valvontaa tai muuten merkittävästi luottolaitoksen/rahastoyhtiön liiketoiminnan hoitamista.¹

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(2) Sijoituspalveluyritys tai valvottava, joka tarjoaa sijoituspalveluja, voi ulkoistaa sijoituspalvelun tarjoamisen tai sen toiminnan kannalta merkittävän muun toiminnon, jos se ei haittaa riskien hallintaa, sisäistä valvontaa tai liiketoiminnan taikka toiminnan kannalta merkittävän muun toiminnon hoitamista.²

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(3) Arvopaperipörssi voi ulkoistaa toimintansa kannalta merkittävän muun toiminnon kuin julkisen kaupankäynnin järjestämisen, jos ulkoistaminen ei haittaa arvopaperipörssin riskienhallintaa, sisäistä valvontaa eikä arvopaperipörssin liiketoiminnan tai toiminnan kannalta merkittävän muun toiminnon hoitamista.³

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(4) Toiminto on valvottavan toiminnan kannalta merkittävä, jos virhe tai puute sen suorittamisessa voi haitata olennaisesti toimintaa koskevien lakien, niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai toimiluvan ehtojen noudattamista, valvottavan taloudellista asemaa tai sijoituspalvelujen tarjoamisen⁴/liiketoiminnan⁵ jatkuvuutta.

¹ LLL:n 36a §:n 1 momentti ja SRL:n 26a §:n 2 momentti.

² SipaL:n 29 §:n 1 momentti, LLL:n 2 §:n 5 momentti ja SRL:n 5 §:n 5 momentti.

³ AML:n 3 luvun 24 §:n 2 momentti.

⁴ SipaL:n 29 §:n 2 momentti.

⁵ LLL:n 36a §:n 2 momentti, SRL:n 26a §:n 3 momentti ja AML:n 3 luvun 24 §:n 3 momentti.

Soveltamisohje

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(5) Ainakin seuraavia toimintoja on pidettävä merkittävänä:

- toimiluvanvarainen toiminta
- valvottavan sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät tehtävät
- sisäinen tarkastus
- toiminnan kannalta keskeiset tietojärjestelmät
- sijoitusrahaston salkunhoito, arvonlaskenta ja osuusrekisterin ylläpito.

Soveltamisohje

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(6) Ulkoistamisen näkökulmasta merkittävänä ei pidetä ainakaan seuraavia toimintoja:

- hallinnolliset tehtävät, kuten henkilöstö- ja materiaalihallinto, laskutuspalvelut, käyttöomaisuuden ylläpito ja toimitilojen turvallisuuspalvelut
- neuvontapalvelut ja muut sellaiset palvelut, jotka eivät ole osa sijoituspalvelutoimintaa
- oikeudellisten palvelujen hankkiminen
- markkinointiin ja mainontaan liittyvät palvelut
- vakioitujen palvelujen hankkiminen, mukaan lukien markkinainformaatioon liittyvien palvelujen hankinta.

5.2 Valvottavan vastuu ulkoistetusta toiminnosta**Normi**

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(7) Valvottavan on huolehdittava siitä, että se saa ulkoistettua toimintaa hoitavalta taholta jatkuvasti viranomaisvalvonnan, riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot.⁶**Soveltamisohje**

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(8) Ulkoistaessaan toiminnan kannalta merkittävän toiminnon valvottavan tulisi varmistua, että ulkoistettua toimintaa hoitava taho noudattaa soveltuvin osin Rahoitustarkastuksen standardeja sekä muita säännöksiä kuten rahoituspalvelujen markkinoinnista sekä asiakkaan- ja sijoittajansuojasta annettuja säännöksiä sekä pankki- ja arvopaperitoiminnassa noudatettavaa hyvää tapaa.

Sitova⁷/Suositus

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(9) Valvottavan on varmistuttava toiminnon ulkoistamisessa ulkoistettua toimintaa hoitavan tahon resurssien ja ammattitaidon riittävydestä, taloudellisesta toimintakyvystä ja asiantuntemuksesta. Valvottavalla on oltava käytössään menettelyt, joilla se arvioi ulkoistettua toimintaa hoitavan tahon suoriutumista.

⁶ LLL:n 36b §, SipaL:n 30 §:n 2 momentti, SRL:n 26a §:n 7 momentti ja AML:n 3 luvun 24 §:n 7 momentti.⁷ Sijoituspalveluita tarjottaessa sitova, ks. 1 luvun (5) kappale

Sitova⁸/Suositus

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(10) Valvottavan on varauduttava jatkuvuussuunnittelussaan myös ulkoistettua toimintaa hoitavan tahon toimintahäiriöihin ja edellytettävä tältä omaa jatkuvuussuunnittelua.

Sitova⁹/Suositus

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(11) Valvottavan on varmistettava, että ulkoistettua toimintaa hoitava taho on suojannut valvottavaan ja sen asiakkaisiin liittyvät luottamukselliset tiedot.

Sitova¹⁰/Suositus

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(12) Valvottavan on säilytettävä ulkoistettuun toimintoon liittyvää keskeistä osaamista, jotta toiminto voidaan tarvittaessa ottaa takaisin valvottavan hoitettavaksi tai siirtää toisen palveluntarjoajan hoidettavaksi.

5.3 Ulkoistamiseen liittyvien riskien hallinta

Suositus

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(13) Valvottavan hallituksen tulisi vahvistaa ja päivittää säännöllisesti ulkoistamista koskevat yleiset periaatteet, joiden tulisi sisältää ainakin seuraavat asiat:

- ulkoistamiselle asetetut tavoitteet
- linjaus siitä, mitkä toiminnot on mahdollista ulkoistaa valvottavan toimintapolitiikan mukaisesti
- ulkoistamiseen liittyvä päätöksentekomenettely.

Soveltamisohje

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(14) Ennen liiketoiminnan kannalta merkittävän toiminnon ulkoistamista valvottavan tulisi tehdä kokonaisarvio ulkoistamiseen liittyvistä riskeistä ottaen huomioon ulkoistettavan toiminnan laajuus ja merkittävyys. Kokonaisarviossa tulisi ottaa huomioon sekä uuden ulkoistamishankkeen että jo toteutuneiden hankkeiden riskit ja huolehdittava näiden riskien hallinnasta. Valvottavan tulisi säännöllisesti päivittää arvio.

Soveltamisohje

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(15) Valvottavan riskienhallinnassa tulisi ottaa huomioon ainakin seuraavia ulkoistamiseen liittyviä riskejä:

- Valvottavan ja ulkoistettua toimintaa hoitavan tahon strategiat ja toimintatavat ovat ristiriidassa keskenään.
- Valvottavalla ei ole riittävää ulkoistettuun toimintaan liittyvää asiantuntemusta ja kokemusta toiminnan ohjaamiseksi ja valvomiseksi.
- Valvottavalla ei ole valmiutta ottaa ulkoistettua toimintaa hoidettavakseen tai siirtää sitä uudelle palveluntarjoajalle.
- Ulkoistamisen purkamiseen ja uudelleen järjestämiseen liittyy suuria kustannuksia.
- Toiminnan jatkuvuuteen liittyviä riskejä ei ole riittävästi huomioitu (esimerkiksi jatkuvuussuunnitelma puutteellinen).
- Ulkoistettua toimintaa hoitavan tahon taloudelliset resurssit ja henki-

⁸ Sijoituspalveluita tarjottaessa sitova, ks. 1 luvun (5) kappale

⁹ Sijoituspalveluita tarjottaessa sitova, ks. 1 luvun (5) kappale

¹⁰ Sijoituspalveluita tarjottaessa sitova, ks. 1 luvun (5) kappale

löstön osaaminen eivät ole riittävät.

- Ulkoistettua toimintaa hoitavan tahon tarjoamat palvelut eivät vastaa valvottavan asettamia laatuvaatimuksia.
- Ulkoistetun palvelun tietoturvallisuudesta ei ole huolehdittu.
- Ulkoistettua toimintaa hoitava taho ei noudata toimintaa koskevia sitovia säännöksiä tai markkinoilla edellytettäviä menettelytapoja.
- Valvottavan vastapuoliriskien seuranta vaikeutuu, jos asiakassuhteisiin liittyvää päätöksentekoa on ulkoistettu.
- Ulkoistettaessa toimintaa maan rajan yli sopimussuhteita sääntelevän lainsäädännön soveltamiseen ja tulkintaan liittyy epävarmuustekijöitä.

Soveltamisohje

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(16) Valvottavan riskienhallinta tulisi varmistaa myös siinä tapauksessa, että ulkoistettua toimintaa hoitava taho ulkoistaa toimintaa edelleen kolmannelle osapuolelle.

5.4 Viranomaisvalvonnan turvaaminen

Normi

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(17) Valvottavan on huolehdittava, että se saa ulkoistettua toimintaa hoitavalta taholta jatkuvasti viranomaisvalvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot sekä siitä, että sillä on oikeus luovuttaa tiedot edelleen Rahoitustarkastukselle.¹¹

Normi

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(18) Rahoitustarkastuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tarkastettavakseen valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot valvottavan asiamiehenä tai sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 32 §:ssä tarkoitettuna sidonnaisasiamiehenä toimivan yrityksen taikka valvottavan toimeksiannosta tämän kirjanpitoon, tietojärjestelmään tai riskienhallintaan taikka muuhun sisäiseen valvontaan liittyviä tehtäviä hoitavan yrityksen toimipaikassa.¹²

Normi

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(19) Jos rahastoyhtiön sijoitustoimintaa hoitavan asiamiehen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, on ulkoistamisen edellytyksenä, että ulkomaisen valvontaviranomaisen ja Rahoitustarkastuksen välinen yhteistyö on riittävässä määrin varmistettu.¹³

Soveltamisohje

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(20) Rahoitustarkastuksen tietojensaanti- ja tarkastusoikeutta koskeva ehto tulisi sisällyttää ulkoistamissopimukseen.

Sitova

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(21) Säännökset valvottavan velvollisuudesta tehdä Rahoitustarkastukselle ulkoistamisilmoitus samoin kuin säännökset ilmoituksen sisällöstä ovat Rahoitustarkastuksen raportointistandardissa RA1.6 "Ilmoitus toiminnan ulkoistami-

¹¹ LLL:n 36b §, SipaL:n 30 §:n 2 momentti, SRL:n 26a §:n 7 momentti ja AML:n 3 luvun 24 §:n 7 momentti.

¹² Rahoitustarkastuksesta annetun lain 15 §:n 5 momentti.

¹³ SRL:n 26b §:n 2 momentti.

sesta".

6

ERÄIDEN TOIMINTOJEN ULKOISTAMISEEN LIITTYVIÄ EDELLYTYKSIÄ

6.1 Toimiluvanvaraisen toiminnan ulkoistaminen

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(1) Valvottava voi ulkoistaa sijoituspalvelun tarjoamisen ainoastaan sellaiselle taholle, jolla on tämän toiminnan edellyttämä toimilupa.¹⁴

Sitova

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(2) Sidonnaisasiamiehen käyttämistä tiettyjen sijoituspalvelujen tarjoamisessa käsitellään luvussa 6.3.

Soveltamisohje

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(3) Luottolaitos voi ulkoistaa muuta toimiluvanvaraista toimintaa kuin sijoituspalveluja asiamiehelle. Lisäksi se voi ulkoistaa tällaista toimintaa sellaiselle taholle, jolla on toiminnan edellyttämä toimilupa.

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(4) Rahastoyhtiön sijoitustoiminnan hoitamisessa käyttämän asiamiehen on oltava yhteisö, joka on saanut toimiluvan tai on rekisteröity tätä toimintaa varten ja jonka toiminnan vakautta valvotaan.¹⁵

¹⁴ SipaL:n 30 §:n 1 momentti, LLL:n 2 §:n 5 momentti ja SRL:n 5 §:n 5 momentti.

¹⁵ SRL:n 26b §:n 2 momentti.

6.2 Rahastoyhtiön toimintojen ulkoistaminen

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(5) Asiamiehen käyttäminen ei saa estää rahastoyhtiötä toimimasta sen hallinnoiman sijoitusrahaston osuudenomistajien edun mukaisesti.¹⁶

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(6) Rahastoyhtiön käyttäessä asiamiestä sijoitustoimintansa hoitamisessa on sen määräajoin annettava asiamiehelle määräykset sijoitustoiminnan yleisistä periaatteista.¹⁷

Soveltamisohje

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(7) Rahastoyhtiön on varmistuttava siitä, että sijoitustoimintaa hoidetaan sijoitusrahaston sääntöjen ja sijoitustoimintaa koskevien sopimusten mukaisesti.

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(8) Sijoitusrahaston hallintointiin liittyvien tehtävien hoitamisessa ei saa käyttää asiamiehenä sijoitusrahaston säilytysyhteisöä eikä muuta yhteisöä, jonka edut voivat olla ristiriidassa rahastoyhtiön tai osuudenomistajien etujen kanssa. Sopimus rahastoyhtiön vastuun siirtämisestä kolmannelle on mitätön.¹⁸

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(9) Siltä osin kuin on kysymys sijoitusrahaston hallintointiin liittyvistä tehtävistä ja säilytysyhteisön sijoitusrahastolain 31 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä, rahastoyhtiöllä tai sen asiamiehellä ja sen hallinnoiman sijoitusrahaston säilytysyhteisöllä ei saa olla palveluksessaan samoja henkilöitä.¹⁹

Suositus

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(10) Rahasto-osuusrekisterin ylläpito voidaan ulkoistaa kokonaan tai osittain. Jos rahasto-osuusrekisterin ylläpito ulkoistetaan kokonaan, tulisi rekisteriä ylläpitävällä taholla olla toimilupa.

Soveltamisesimerkki

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(11) Luottolaitos voi esimerkiksi konttoriverkostossaan kirjata uusien osuudenomistajien tiedot rahasto-osuusrekisteriin, mutta rahastoyhtiön tulee tällöin säilyttää hallinnassaan osuusrekisterikokonaisuuden ylläpito. Rahastoyhtiö voi esimerkiksi ylläpitää suomalaisia osuudenomistajia koskevaa rahasto-osuusrekisteriä ja ulkoistaa ulkomaisia osuudenomistajia koskevan rahasto-osuusrekisterin ylläpidon.

Suositus

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(12) Rahastoyhtiöllä tulisi ulkoistamisesta huolimatta olla aina mahdollisuus toteuttaa merkintä- ja lunastustoimeksiannot sekä niiden vaatimat kirjaukset rahasto-osuusrekisteriin.

¹⁶ SRL:n 26b §:n 1 momentti.

¹⁷ SRL:n 26b §:n 2 momentti.

¹⁸ SRL:n 26b §:n 3 momentti.

¹⁹ SRL:n 26b §:n 4 momentti.

Normi

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(13) Sijoitusrahaston rahastoesitteessä ja yksinkertaistetussa rahastoesitteessä on mainittava, miltä osin rahastoyhtiö käyttää toiminnassaan asiakkaiden miestenä.²⁰

6.3 Sijoituspalvelun tarjoaminen sidonnaisasiamiehen välityksellä

Normi

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(14) Sijoituspalveluyritys ja luottolaitos voivat tarjota niiden lukuun ja vastuulla toimivan sidonnaisasiamiehen välityksellä seuraavia palveluja:

- vastaanottaa ja välittää sijoitus- ja oheispalveluihin tai rahoitusvälineisiin liittyviä asiakkaiden ohjeita ja toimeksiantoja
- välittää rahoitusvälineitä asiakkaille
- antaa sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen tarjoamia sijoitus- ja oheispalveluja tai rahoitusvälineitä koskevaa neuvontaa asiakkaille
- markkinoida sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen tarjoamia sijoitus- ja oheispalveluja asiakkaille.²¹

Normi

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(15) Sidonnaisasiamies voi toimia vain yhden sijoituspalvelua tarjoavan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen lukuun.²²

Normi

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(16) Sidonnaisasiamies voi käsitellä asiakkaan rahavaroja tai rahoitusvälineitä sijoituspalveluyrityksen lukuun ja vastuulla. Jos sidonnaisasiamies toimii sijoituspalveluyrityksen lukuun toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, on edellytyksenä kuitenkin, että valtio sallii sidonnaisasiamiestä vastaavan asiamiehen käsitellä asiakkaan rahavaroja tai rahoitusvälineitä.²³

Normi

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(17) Sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen on pidettävä julkista rekisteriä sidonnaisasiamiehistä. Rekisteriin on merkittävä luonnollisen henkilön täydellinen nimi, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Jos asiamies on oikeushenkilö, rekisteriin merkitään sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan.²⁴

Sitova

Annettu: 26.10.2007

Voimaan: 1.11.2007

(18) Valvottavan on viipymättä ilmoitettava käyttämänsä sidonnaisasiamiehet Rahoitustarkastukselle raportointistandardin RA1.6 ("Ilmoitus toiminnan ulkoistamisesta") mukaisesti.

²⁰ SRL:n 26b §:n 5 momentti.

²¹ SipaL:n 32 §:n 1 ja 2 momentti ja LLL:n 2 §:n 5 momentti.

²² SipaL:n 32 §:n 1 momentti ja LLL:n 2 §:n 5 momentti.

²³ SipaL:n 32 §:n 4 momentti.

²⁴ SipaL:n 32 §:n 5 momentti ja LLL:n 2 §:n 5 momentti.

6.4 Omaisuudenhoidon ulkoistaminen Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(19) Valvottavan ulkoistaessa ei-ammattimaiselle asiakkaalle²⁵ tarjottavaa omaisuudenhoitoa muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimivalle palvelun tarjoajalle, on varmistettava, että

- palvelun tarjoajalla on kotivaltiossaan tarvittava toimilupa tai se on kotivaltiossaan rekisteröity omaisuudenhoitopalvelun tarjoamista varten ja että se on vakavaraisuusvalvonnan alainen, ja että
- Rahoitustarkastuksella on valtion Rahoitustarkastusta vastaavan valvontaviranomaisen kanssa valvontayhteistyötä koskeva sopimus.²⁶

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(20) Vaikka edellä kappaleessa (19) olevat edellytykset eivät täyty, valvottava voi kuitenkin ulkoistaa omaisuudenhoitoa Euroopan talousalueeseen kuulumattomaan valtioon, jos valvottava ilmoittaa ulkoistamisesta Rahoitustarkastukselle etukäteen eikä Rahoitustarkastus vastusta ulkoistamista kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.²⁷

Soveltamisohje

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(21) Arvioidessaan sitä, voiko Rahoitustarkastus hyväksyä edellä kappaleessa (20) tarkoitetun ulkoistamisen, Rahoitustarkastus kiinnittää huomiota seuraavien edellytysten täyttymiseen:

- Valvottavan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty tavalla, joka on esitetty Rahoitustarkastuksen standardissa 4.1 "Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen", ja valvottavassa on tehty edellä luvussa 5.3 tarkoitettu kokonaisarvio riskeistä
- Ulkoistamista koskevassa sopimuksessa on turvattu valvottavan tiedonsaanti ulkoistetusta toiminnasta.

Perustelu

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(22) Rahoitustarkastuksen on julkistettava luettelo niistä Rahoitustarkastusta vastaavista viranomaisista, joiden kanssa sillä on kappaleessa (19) tarkoitettu valvontayhteistyötä koskeva sopimus.²⁸ Luettelo löytyy Rahoitustarkastuksen internetsivuilta.

²⁵ AML:n 1 luku 4 §.

²⁶ SipaL:n 31 §:n 1 momentti.

²⁷ SipaL:n 31 §:n 2 momentti.

²⁸ SipaL:n 31 §:n 3 momentti.

7

MERKITTÄVÄN TOIMINNON ULKOISTAMISESTA LAADITTAVA SOPIMUS

Normi

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

Soveltamisohje

Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007

(1) Merkittävän toiminnon ulkoistamisesta on laadittava kirjallinen sopimus, josta käy ilmi toimeksiannon sisältö ja sopimuksen voimassaoloaika.²⁹

(2) Merkittävän toiminnon ulkoistamista koskevan sopimuksen tulisi sisältää ainakin seuraavat seikat:

- kuvaus ulkoistettavasta toiminnasta
- toteuttamisen aikataulu
- Rahoitustarkastuksen oikeus tarkastaa ulkoistettua toimintaa sekä saada sitä koskevia tietoja
- valvottavan ja sen tilintarkastajan oikeus saada ulkoistettua toimintaa koskevia tietoja
- valvottavan oikeus luovuttaa tiedot edelleen Rahoitustarkastukselle ja säästöpankkitarkastukselle tai osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisölle
- ulkoistettua toimintaa hoitavan tahon velvollisuus ilmoittaa valvottavalle merkittävistä sopimussuhteeseen vaikuttavista muutoksista
- ulkoistettua toimintaa hoitavan tahon velvollisuus ilmoittaa valvottavalle ulkoistetun toiminnan hoitamisessa ilmenneistä merkittävistä häiriöistä
- ulkoistettua toimintaa hoitavan tahon mahdollisuus siirtää sopimukseen liittyvää toimintaa edelleen kolmannen osapuolen hoidettavaksi sekä se, onko ulkoistettua toimintaa hoitavan tahon saatava suostumus voidakseen ulkoistaa tätä toimintaa edelleen
- ulkoistettua toimintaa hoitavaa tahoja koskeva salassapitovelvollisuus sopimuksen voimassa ollessa ja sen päättyttyä

²⁹ LLL:n 36a §:n 3 momentti, SipaL:n 29 §:n 3 momentti, SRL:n 26a §:n 4 momentti ja AML:n 3 luvun 24 §:n 4 momentti.

- ulkoistettua toimintaa hoitavan tahon jatkuvuussuunnittelulle sekä tietojärjestelmille ja -turvallisuudelle asetetut vaatimukset ja niiden valvonta
- sopimussopimuksen oikeus irtisanoa tai purkaa ulkoistamista koskeva sopimus
- rahastoyhtiön lakiin perustuva oikeus purkaa asiamiessuhde välittömästi, mikäli se on osuudenomistajien edun mukaista
- sovellettava laki ja riitojen ratkaiseminen ulkoistettaessa toiseen valtioon.

8

RAPORTOINTI RAHOITUSTARKASTUKSELLE

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007*

(1) Määräykset Rahoitustarkastukselle tehtävästä ulkoistamista koskevasta ilmoituksesta ovat raportointistandardissa RA1.6 "Ilmoitus toiminnan ulkoistamisesta".

9

MÄÄRITELMÄ

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007*

(1) Ulkoistettua toimintaa hoitavalla taholla tarkoitetaan tässä standardissa tahoa, joka tuottaa valvottavalle toiminnon tai palvelun, jonka se muutoin suorittaisi itse.

10

LISÄTIEDOT

Standardista vastaavan henkilön yhteystiedot ovat Rahoitustarkastuksen internet-sivuston [Standardien vastuuhenkilöt](#) -luettelossa. Lisätietoja saa myös seuraavista numeroista:

- VV: Markkina- ja operatiiviset riskit, puh. 010 831 5207
- MA: Menettelytavat, puh. 010 831 5336
- Esikunta, puh. 010 831 5304

11

KUMOTUT STANDARDIT JA KANNANOTOT

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007*

(1) Tällä standardilla kumotaan ulkoistamista koskevat luvut seuraavista standardeista:

- Vakavaraisuus ja riskienhallinta -pääjakson standardin 4.1 "Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen" luku 5.4 ja
- Vakavaraisuus ja riskienhallinta -pääjakson standardin 4.4b "Operaatiivisten riskien hallinta" luku 5.5.

*Annettu: 26.10.2007
Voimaan: 1.11.2007*

(2) Tällä standardilla kumotaan seuraavat kannanotot:

- Kannanotto K/37/2001/LLO: Asiamiehen käyttö luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen toiminnassa ja muu toimintojen ulkoistaminen.
- Kannanotto K/6/97/LLO: Palvelujen esittelijän käyttämisestä luottolaitospalvelujen tarjoamisen yhteydessä.